

Verlag ontwerpbijsenkomst

Datum bijsenkomst: 2 juli 2022

Locatie: Buurthaven en omgeving, naast de Willemsluizen, Amsterdam.

Aanwezig: omwonenden, initiatiefnemers van Buurthaven, buurtbewoners, VerbroederIJ, Helen's Free Food Market, Gemeente Amsterdam, Stipo.

Datum verlag: 23 juli 2022

Opgesteld door ^{5.1.2.e} 5.1, 2, e (Stipo)

Foto's: ^{5.1.2.e} 5.1, 2, e (Gemeente Amsterdam) en ^{5.1.2.e} 5.1, 2, e (Stipo)

Inleiding

Op zaterdag 2 juli organiseerde Stipo in samenwerking met de Gemeente Amsterdam een ontwerpbijsenkomst voor de tijdelijke inrichting van het Sixhaventerrein. Het doel was om ideeën te verzamelen waarmee de ontwerper van de gemeente de eerste schetsen kan maken. Deze ideeën en schetsen moeten leiden tot een ontwerp voor een verbeterde inrichting van het terrein, waarmee het terrein in ieder geval tot december 2026 een goede inrichting krijgt.

Tijdens de bijsenkomst was er kritiek op de gang van zaken. Daar gaan we eerst op in. Daarna delen we de ideeën die tijdens de ontwerpbijsenkomst zijn verzameld en het gesprek dat daarover gevoerd werd. Op basis van alle ideeën en reacties daarop hebben we een lijst opgesteld met ideeën die breed gedeeld worden en ideeën die controversieel zijn. We sluiten af met de onderwerpen die aanwezigen hebben geagendeerd voor een volgende bijsenkomst.

Kritiek bij de start

Tijdens de introductie door projectmanager ^{5.1.2.e} 5.1, 2, e (Gemeente Amsterdam) werden vragen gesteld door omwonenden over het proces, de communicatie en de opkomst tijdens de bijsenkomst.

Over het proces: deze ontwerpbijeenkomst werd gepresenteerd als de aftrap van de werkgroep voor de tijdelijke inrichting van het terrein. Tijdens de laatste klankbordgroepbijeenkomst (in januari 2022) over de ontwikkelingen in het gebied is gesuggereerd om deze werkgroep op te richten. Omwonenden gaven aan dat de stap van klankbordgroep naar werkgroep nu te snel genomen wordt en ook zonder overleg. Er was ook kritiek op het ontbreken van een participatieplan op het moment dat de participatie al gestart is.

Over de communicatie: de uitnodiging is huis-aan-huis verspreid en de uitnodiging is gedeeld in een aantal nieuwsbrieven in de omliggende buurten. De kritiek was dat dat niet voldoende is. Er is niet gemaild naar het mailbestand van Sixhaven, niets op de gemeentelijke pagina van Sixhaven gezet en ook de communicatiekanalen van Buurthaven zijn niet ingezet.

Dan de kritiek op de opkomst en de samenstelling van de aanwezigen: er waren een paar direct omwonenden, een paar bewoners van omliggende buurten, een paar initiatiefnemers van Buurthaven en er waren vijf mensen die betrokken zijn bij de VerbroederIJ. De VerbroederIJ was uitgenodigd om te onderzoeken of er draagvlak zou zijn voor een verhuizing naar Sixhaven. Doordat de VerbroederIJ met relatief veel mensen aanwezig was en zij ook mee mochten doen aan de ontwerpbijeenkomst, werd dit door een aantal omwonenden ervaren als een overval. In de conclusie komen we terug op hoe we omgaan met deze kritiek.

Toelichting ontwerp

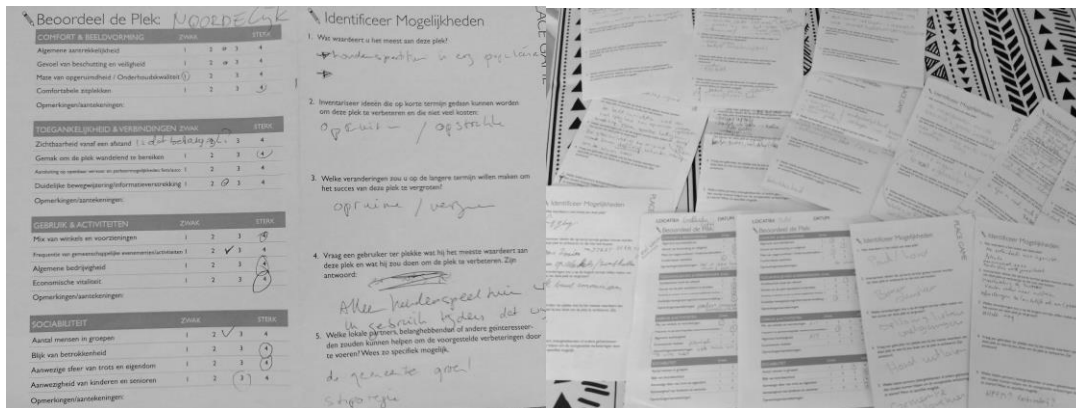
Stedenbouwkundige ^{5.1, 2, e} van de Gemeente Amsterdam gaf een toelichting op de positie van dit terrein in de grotere groenstructuren van Amsterdam Noord. Hij presenteerde kort de schets die eind 2018 is gemaakt voor het Buurthaventerrein. Hij deelde ook referentiebeelden van hoe het terrein er uit zou kunnen komen te zien.

Placegame

^{5.1, 2, e} van Stipo legde uit hoe we deze middag ideeën zouden verzamelen voor een betere inrichting van het terrein. Hiervoor gebruiken we de methode van de *placegame*. Dit is een manier om met

elkaar een plek te observeren en gezamenlijk ideeën te bedenken voor activiteiten en een betere inrichting. De aanwezigen gingen in drie groepen uiteen. Elke groep observeerde een eigen deel van het terrein en beoordeelde dit met behulp van een formulier. Op het formulier stonden vragen om gezamenlijk tot ideeën te komen voor verbetering van de inrichting. Aan het eind presenteerde elke groep de ideeën aan alle aanwezigen. Hieronder is verwerkt wat is ingevuld op de formulieren en wat de groepen hebben gepresenteerd.

Groep 1: Gallische tafel, open veld en omgeving

Aantal ingevulde formulieren: 4

Beoordeel de plek, notities:

- Gerommeld gebied
- Kaal
- Slecht onderhoud
- Regenwater
- Staat vaak onder water
- Paden ontbreken voor mindervaliden
- Geen schaken
- Veel inbraken, zwervers
- Frequentie van gemeenschappelijke evenementen/activiteiten, was meer.
- Sixhaven → foute familie
- Kan beter, uitnodigender
- Het is een leuke plek maar het kán nog aantrekkelijker

1. Wat waardeert u het meest aan deze plek?

- Openheid
- Toegankelijk
- Ligging
- Natuurlijke uitstraling

- Hondenuitlaatgebied

2. Ideeën die op korte termijn gedaan kunnen worden om deze plek te verbeteren en die niet veel kosten:

- Natuurspeeltuin
- Kiosk
- Gras zaaien
- Timmerwerkplaats
- Geen obstakels / zwerfhutten
- Geen timmerwerkplaats in gevaarlijke [sic]
- Prullenbakken. Prullenbak. Prullenbakken legen
- Verlichting
- Openbaarheid
- Veiligheid kan verbeterd
- Hangjongeren
- Drempels Sixhavenweg
- Schaakbord
- Hek weg

3. Welke veranderingen zou u op de langere termijn willen maken om het succes van deze plek te vergroten?

- Groter integraal plan
- Met de buurt communiceren
- VerbroederIJ mag hier komen, wel met beperkte openingstijden
- Natuurspeeltuin

4. Vraag een gebruiker ter plekke wat hij het meeste waardeert aan deze plek en wat hij zou doen om de plek te verbeteren. Antwoord:

- Schoon
- Er hoeft geen sportpark van gemaakt te worden
- Een watertje voor beschermde dieren (kikkers)

5. Welke lokale partners, belanghebbenden of andere geïnteresseerden zouden kunnen helpen om de voorgestelde verbeteringen door te voeren?

-

Groepspresentatie gewenste verbeteringen:

- Schaakbord infrezen in Gallische tafel
- Waterpunt met grote lading zand om in te spelen, als eerste opstap naar natuurspeelplaats
- Kindertimmerwerkplaats verbinden aan de natuurspeelplaats en de Gallische tafel
- Prullenbakken toevoegen met duidelijke eigenaren zodat ze geleegd worden (adoptie?)

- Kiosk verbinden aan toilet
- Meer bloemen en struiken
- Muurschildering op het gebouwtje van de NZ-lijn aan de Sixhavenweg
- Binnenlocatie toevoegen → VerbroederIJ
- Fietsparkeerplaats toevoegen
- Toegankelijkheid van de sluis verbeteren
- Sixhavenweg veranderen in fietsstraat: auto's te gast
- Provincie Noord-Holland en Waternet betrekken voor onderhoud strook langs sluis

Groep 2: Noordelijk deel met initiatieven en bouwterrein

Aantal ingevulde formulieren: 7

Beoordeel de plek, notities:

- Er is nog een deel als bouwterrein
- Bouwterrein is echt anders dan bestaande activiteiten.
- Is nog niets
- Kan veel veiliger, mooier en vriendelijker.
- Veel hekken
- Fijn als er openbaarheid blijft
- In ontwikkeling
-

1. Wat waardeert u het meest aan deze plek?

- Dat het er is
- De Moestuinschool en potentie voor groen, verbinding en educatie.
- Moestuinschool 2x
- Hondenplek wordt gewaardeerd
- Hondenspeeltuin is erg populair
- Hondenspeelplaats 2x
- Losloopmogelijkheden voor honden

- Nu grotendeels niet ingericht
- Potentie 2x
- Groen
- Park

2. Ideeën die op korte termijn gedaan kunnen worden om deze plek te verbeteren en die niet veel kosten:

- Meer groen
- Bomen
- Struiken
- Onderhouden terrein, maaien, etc.
- Opruimen / opstrakken
- Sanering van het groen
- Uniformiteit
- Zichtbare parkomheining
- Mooie paden
- Asfalt weg / minder weg / geen asfalt / stenen weg 4x
- Hogere hekken weg 2x
- Minder, beter hekwerk
- Afrasteringen zo landelijk als nu (pareltjes)
- Biologische kwekerij
- Groenpunt 020
- Educatie, samenwerken
- Moestuinderij bij tuinbouw
- VerbroederIJ + moestuin samen
- Hondenspeeltuin verplaatsen naar achteren 2x
- Betere kinderspeelplek

3. Welke veranderingen zou u op de langere termijn willen maken om het succes van deze plek te vergroten?

- Hondenspeeltuin naar noordpunt
- VerbroederIJ en Moestuinschool meer samen, delen containers.
- Asfalt weg!
- Opruimen / vergroenen
- Meer groen
- Betere omkadering (pad)
- Ruimte voor buurtactiviteiten, plek om te verblijven → overdekt, voor buurtbijeenkomsten / activiteiten.
- Splitsing fietsers - voetgangers

4. Vraag een gebruiker ter plekke wat hij het meeste waardeert aan deze plek en wat hij zou doen om de plek te verbeteren. Antwoord:

- Ruimte en groen
- Alleen hondenspeeltuin was in gebruik tijdens dat wij er waren.
- Water
- Toilet
- Hond uitlaten

5. Welke lokale partners, belanghebbenden of andere geïnteresseerden zouden kunnen helpen om de voorgestelde verbeteringen door te voeren?

- Helens Free Food Market? VerbroederIJ?
- De gemeente: groen!
- Hovenier
- Stipo: regie.

Groepspresentatie gewenste verbeteringen:

- Verzorgd groen
- Meer groen
- Minder hekken / betere hekken:
  - Hoog ijzeren hek weg
  - Betere hekken → eenduidig hekwerk
- Asfalt weg
- Betere paden
- Hondenspeelplaats doorschuiven naar de noordpunt
- VerbroederIJ moestuinderij en Moestuinschool Amsterdam samen laten werken met activiteiten, opslag en gereedschap.
- Meer samenhang

Groep 3: Fietspad en omgeving

Aantal ingevulde formulieren: 5

Beoordeel de plek, notities:

- Kansen!
- Is nu bouwterrein fietspad
- Betreft verkeersader/verkeersveiligheid
- Alleen passerende fietsers + wandelaars
- Té toegankelijk
- Geen gebruiksfunctie nu
- Tussen wijken in / geen betrokkenheid
- Leeg, slecht onderhouden, dus vrij indeelbaar
- Bagger, niet alleen letterlijk
- Nu onontwikkeld
- Nu nog niets

1. Wat waardeert u het meest aan deze plek?

- Groen
- Iepenlaan
- Zon, open en toch groen eromheen
- Entreegebied van het park
- Berg aarde gebruiken → kruidenberg, glijbaan

- De berg aarde → houd die hier + gebruik die bijvoorbeeld: kruidenheuvel, beloopbaar + grote glijbaan, stapelmuurtjes.
- Berg onveilig + klimbomen → met 5.1, 2, e
- Weg heel breed → [onleesbaar] → slalom
- Leeg voor ontwerpvrijheid
- De kansen
- De mogelijkheden voor de toekomst
- De goede bereikbaarheid
- Doorkijk naar het veld + “zijkant”

2. Ideeën die op korte termijn gedaan kunnen worden om deze plek te verbeteren en die niet veel kosten:

- Bankjes
- Bankjes → testen → maaien
- Maaien
- Verlichting
- Mooi groen
- Meer groen en bloemen
- Beplanten, diverse stroken of verhoogde bedden, meerjarig.
- Meerjarig inplanten
- Wilde cirkels
- Aantrekkelijkheid vergroten, zodat mensen komen, zodat het veilig en sociaal wordt.
- Wegwijzer 2x
- Toegangspoort
- De bult inrichten met een veelzijdigheid aan opwaartse verkeersmogelijkheden. Trap, glijbaan, speelse hellingbaan. Daarop bijvoorbeeld kruidentuin.
- Berg aarde weg
- Hekken weg
- Hek weg bij bomenrij
- Weg versmallen
- Auto te gast

3. Welke veranderingen zou u op de langere termijn willen maken om het succes van deze plek te vergroten?

- Wegversmalling
- Bestemmingsverkeer / 30 km
- Bankjes
- Groen
- Leuke verlichting
- De groeninrichting die er is, met name bomen, definitief behouden. Ontwerp om de bomen heen.

- Helen's Free Food Market + Biggen van Noord → keet + gebouwtje + veel groen
- Doodlopende asfaltweg verwijderen
- Weg definitief versmallen
- Volwassenen schommels

4. Vraag een gebruiker ter plekke wat hij het meeste waardeert aan deze plek en wat hij zou doen om de plek te verbeteren. Antwoord:

- Ze zijn er niet. Auto's en fietsers razen langs.

5. Welke lokale partners, belanghebbenden of andere geïnteresseerden zouden kunnen helpen om de voorgestelde verbeteringen door te voeren?

- Helen's Free Food Market
- VerbroederIJ
- Moestuinschool
- Gemeentelijke dienst 5.1, 2, e5.1, 2, e

Groepspresentatie gewenste verbeteringen

- Groenverbetering: maaien rondom cirkels van 5.1, 2, e, 2, e
- Pilot met bankjes.
- Van doorgangsgebied naar verblijfsplek.
- Hergebruik van berg aarde? Discussie: weg? Verspreiden? Zo houden? 30cm hoog? voor kinderen?
- Gedeelde ruimte?
- Inrichting rekening houdend met slapers (tegengaan).

Opbrengst

Na de groepspresentaties vond een gesprek plaats over de ideeën van de verschillende groepen. Daar bleek een aantal ideeën controversieel. Andere ideeën werden breder gedeeld. Dat wordt hieronder weergegeven.

Breed gedeeld en/of positief ontvangen

Onderstaande ideeën zijn door meerdere mensen aangedragen, riepen geen discussie op en/of werden positief ontvangen. Deze ideeën geven we mee aan de ontwerper zodat hij deze kan verwerken in de schetsen.

- Minder hekken. Hek tussen fietspad en Buurthaven moet worden verwijderd.
- Minder asfalt/verharding.
- Betere paden.
- Meer groen en mooier groen. Bloemen en struiken toevoegen.
- Beter onderhoud, inclusief prullenbakken plaatsen en legen.
- Probleem van slapers aanpakken.
- Openheid veld naast Gallische tafel behouden.
- Schaakborden infrezen in Gallische tafel / schaaktafel plaatsen.
- Natuurspeeltuin / natuurlijke plek voor kinderen om te spelen.
- Sixhavenweg zo inrichten dat het voor voetgangers, fietsers en automobilisten veilig is en er minder overlast is. Drempels plaatsen. Fietsers van het voetpad af, terug naar de rijbaan (dit valt buiten de scope van de tijdelijke inrichting, maar we onderzoeken wat we kunnen doen).

Controversieel

De onderstaande onderwerpen riepen veel discussie op. Deze zullen we daarom niet opnemen in de schetsen.

- Gebouwen, zoals klaslokaal Moestuinschool.
- Verplaatsing van de hondenspeeltuin. Dit is geen wens van de hondenspeeltuin zelf.
- Komst van de VerbroederIJ, vanwege de benodigde containers en het gegeven dat er al een moestuin op het terrein is.

Stickers

Aan het eind is aan deelnemers gevraagd om met stickers aan te geven welke plekken zij als positief, negatief of als kans beoordelen.

Op bovenstaande plattegrond hebben deelnemers aangegeven hoe zij de plek beoordelen.

Groen: positief

Rood: negatief

Geel: kans om er wat van te maken.

Onderwerpen voor volgende bijeenkomst

Op de Gallische tafel lag een groot vel papier waar deelnemers op konden noteren wat ze in een volgende bijeenkomst willen bespreken. De onderstaande opmerkingen zijn hier opgeschreven:

- Evaluatie van Buurthaven tot nu toe. De gemeente heeft eenzijdig besloten Buurthaven 5 jaar te verlengen terwijl dit oorspronkelijk maar een jaar zou duren. Niet alle omwonenden zijn blij met de initiatieven op het terrein en het tijdelijke karakter.
- Beheer. Er is behoefte aan goed beheer van de openbare ruimte, zodat het schoon, heel en veilig is.
- De planning van dit terrein versus de planning van de verplichte verhuizing van de VerbroederIJ.

Conclusie en vervolg

De bijeenkomst begon met kritiek op het proces, de communicatie en de opkomst.

We erkennen dat de opkomst teleurstellend was. De communicatie gaan we in het vervolg beter doen, door meer communicatiekanalen van de gemeente en Buurthaven in te zetten. Wat betreft het proces op de middag zelf: we zijn het er mee eens dat het beter was geweest om de VerbroederIJ hun idee te laten presenteren, zonder ze te laten meedoen aan de ontwerpbijsamenkomst voor de inrichting van het terrein. Nu liepen er twee zaken door elkaar: het wel of niet laten landen van de VerbroederIJ en het ontwerpen van de openbare ruimte. Wat betreft het proces van Buurthaven: tijdens de bijeenkomst is gevraagd om een evaluatie van Buurthaven te organiseren. Deze vraag nemen we serieus. De gemeente werkt aan een voorstel voor een proces om terug te blikken op de afgelopen jaren Buurthaven. De gemeente werkt ook aan een participatieplan voor de tijdelijke inrichting van het terrein, zodat voor iedereen duidelijk wordt wanneer besluiten worden genomen en hoe, waar en wanneer daar invloed op uitgeoefend kan worden.

We houden rekening met bovenstaande bezwaren bij het interpreteren van de uitkomsten van deze ontwerpbijsamenkomst. Toch zijn de resultaten van de bijeenkomst niet geheel onbruikbaar. Op 2 juli heeft een groep betrokkenen, met in het achterhoofd de genoemde kanttekeningen in de alinea hierboven, het terrein geobserveerd en beoordeeld en heeft vervolgens ideeën gepresenteerd voor verbetering. Er zijn veel observaties gedeeld en veel ideeën ontstaan. Sommige ideeën bleken tijdens de bijeenkomst al controversieel, andere ideeën werden breder gedeeld.

De volgende ideeën en suggesties geven we mee aan de ontwerper als uitgangspunten voor de schetsen:

- Minder hekken. Hek tussen fietspad en Buurthaven moet worden verwijderd.
- Minder asfalt/verharding.
- Beter paden.
- Meer groen en mooier groen. Bloemen en struiken toevoegen.
- Beter onderhoud, inclusief prullenbakken plaatsen en legen.
- In het ontwerp de aanwezigheid van slapers ontmoedigen.
- Openheid veld naast Gallische tafel behouden.
- Schaakborden infrezen in Gallische tafel / schaaktafel plaatsen.
- Natuurspeeltuin / natuurlijke plek voor kinderen om te spelen.
- Sixhavenweg zo inrichten dat het voor voetgangers, fietsers en automobilisten veilig is en er minder overlast is. Drempels plaatsen. Fietsers van het voetpad af, terug naar de rijbaan (dit valt buiten de scope van de tijdelijke inrichting, maar we onderzoeken wat we kunnen doen).

De eerstvolgende bijeenkomst staat gepland op maandag 12 september, in de avond. De deelnemers van de ontwerpbijsamenkomst krijgen hiervoor een uitnodiging. De bijeenkomst zal ook worden aangekondigd via meerdere communicatiekanalen van de gemeente en Buurthaven.